

Λευκωσία, 13 Σεπτεμβρίου 2026

Πρόεδρο και Μέλη
Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
Βουλής των Αντιπροσώπων

Έντιμη Κυρία Πρόεδρε, Έντιμα Μέλη της Επιτροπής,

Θέμα: Αναθεωρημένο κείμενο του περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου του 2026 — θέσεις της Παγκύπριας Συντεχνίας ΙΣΟΤΗΤΑ

Λάβαμε, με το μήνυμα της Γραμματείας της 9ης Σεπτεμβρίου 2026, το αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, όπως διαμορφώθηκε μετά τη συζήτηση επί της αρχής της 7ης Σεπτεμβρίου. Οι αλλαγές αφορούν τα άρθρα 4(2)(vi), 5(1) και 6(1). Τις σχολιάζουμε με τη σειρά και επανερχόμαστε σε ένα ζήτημα του υπομνήματός μας που το νέο κείμενο αφήνει ανοικτό.

1. Άρθρο 4(2): η μοριοδότηση της αξιολόγησης του Προϊσταμένου και της πείρας

Η μείωση της αξιολόγησης του οικείου Προϊσταμένου Τμήματος από 0–15 σε 0–10 μονάδες, με εισήγηση της ίδιας της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, επιβεβαιώνει ότι ο προβληματισμός που καταθέσαμε ήταν βάσιμος. Το σφάλμα σχεδιασμού όμως παραμένει. Το μόνο κριτήριο του άρθρου 4(2), πέραν των ιδίων των εξετάσεων, για το οποίο δεν απαιτείται καμία τεκμηρίωση διπλασιάζεται σε σχέση με το ισχύον δίκαιο, από 5 σε 10 μονάδες· η πείρα στα καθήκοντα της θέσης, που μετρά το ίδιο πράγμα με αντικειμενικό τρόπο, μένει στις 5. Η γνώμη ενός προσώπου θα ζυγίζει το διπλάσιο του αποδεδειγμένου έργου.

Το ίδιο το κείμενο δείχνει την αντίφαση. Η επιφύλαξη του άρθρου 4(2) ορίζει ότι οι μονάδες για τα προσόντα και την πείρα απονέμονται με προκαθορισμένο τρόπο και «βάσει έγκυρης τεκμηρίωσης που προσκομίζεται από τους υποψηφίους ή που υπάρχει στους προσωπικούς φακέλους των υποψηφίων που είναι υπάλληλοι». Για την αξιολόγηση του Προϊσταμένου δεν ορίζει τίποτε: ούτε τρόπο απονομής, ούτε τεκμηρίωση, ούτε αιτιολόγηση· το άρθρο 6(4) επιβάλλει μόνο την καταγραφή των μονάδων στα πρακτικά. Η αξιολόγηση αυτή διαμορφώνεται κατά την προφορική εξέταση ενώπιον της διορίζουσας αρχής, για υποψηφίους που ο Προϊστάμενος συχνά βλέπει για πρώτη φορά. Νόμος που απαιτεί απόδειξη για το αντικειμενικό κριτήριο και απαλλάσσει από κάθε απόδειξη το υποκειμενικό δεν μπορεί, την ίδια στιγμή, να δίνει στο δεύτερο διπλάσια βαρύτητα από το πρώτο.

Ο ίδιος ο νομοθέτης, εξάλλου, δεν το έκανε ποτέ. Στον περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Προαγωγή, Διατμηματική Προαγωγή και Πρώτο Διορισμό και Προαγωγή στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμο (Ν. 2(Ι)/2022) η αξιολόγηση του Προϊσταμένου δεν υπερβαίνει πουθενά την πείρα: στις θέσεις προαγωγής η πείρα αποτιμάται έως 20 μονάδες και η σύσταση του Προϊσταμένου έως 15· στη διατμηματική προαγωγή η πείρα, σε δύο κριτήρια των 5 μονάδων, φθάνει τις 10 έναντι 10 του Προϊσταμένου· στις θέσεις πρώτου διορισμού και προαγωγής η αναλογία είναι 10 προς 10. Και αυτό σε διαδικασίες όπου ο Προϊστάμενος συχνά γνωρίζει τους υποψηφίους επί έτη και όπου, στις θέσεις προαγωγής και διατμηματικής προαγωγής, οι Ετήσιες Υπηρεσιακές Εκθέσεις συνοδεύουν την κρίση του. Στις θέσεις εισδοχής δεν υπάρχει ούτε το

ένα ούτε το άλλο· και όμως, το αναθεωρημένο κείμενο παραμένει το μόνο καθεστώς στο οποίο ο Προϊστάμενος βαραίνει περισσότερο από την πείρα.

Η πείρα δεν είναι ένα ακόμη τυπικό προσόν. Είναι κεφάλαιο που η υπηρεσία παραλαμβάνει έτοιμο. Όποιος έχει εκτελέσει επί έτη τα καθήκοντα της θέσης —ως εργοδοτούμενος ορισμένου ή αορίστου χρόνου στην ίδια δομή, ή ως επαγγελματίας στον ιδιωτικό τομέα— γνωρίζει το αντικείμενο, τις διαδικασίες, τα εργαλεία και τα λάθη που πρέπει να αποφεύγονται, και αποδίδει από την πρώτη ημέρα. Η Πολιτεία κερδίζει έναν άμεσα παραγωγικό λειτουργό και αποφεύγει τον χρόνο εκπαίδευσης, τους μήνες μειωμένης απόδοσης και την επιβάρυνση των συναδέλφων που καλύπτουν στο μεταξύ το κενό. Ένα σύστημα επιλογής που σκοπό έχει την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη στελέχωση δεν έχει λόγο να αποτιμά αυτό το κεφάλαιο στο ίδιο ύψος με ένα πρόσθετο ακαδημαϊκό προσόν και στο μισό μιας γνώμης. Και είναι το κριτήριο που ο νόμος γνωρίζει πώς να μετρήσει: σε έτη, με πιστοποιητικά, «ανάλογα με τα χρόνια της ευδόκιμης πείρας», όπως ορίζει ήδη το ισχύον δίκαιο (άρθρο 3(1)(β)(v) Ν. 6(Ι)/1998), χωρίς διάκριση εργοδότη, δημόσιου ή ιδιωτικού.

Γι' αυτό επιμένουμε στην εισήγηση του υπομνήματός μας: **πείρα 0–15 μονάδες, αξιολόγηση Προϊσταμένου 0–5**. Το κριτήριο του Προϊσταμένου μένει ακριβώς εκεί όπου βρίσκεται σήμερα, χωρίς να καταργείται ούτε να μειώνεται· οι πρόσθετες μονάδες του αρχικού κειμένου πηγαίνουν στο κριτήριο που μετριέται και αποδεικνύεται· το ανώτατο σύνολο επανέρχεται στις 150 μονάδες. Ο νέος πτυχιούχος δεν χάνει τίποτε από το πεδίο στο οποίο κρίνεται, αφού οι 100 μονάδες της ανώνυμης γραπτής εξέτασης μένουν ακέραιες. Αυτό που αλλάζει είναι ότι η πολυετής, αποδεδειγμένη εκτέλεση των καθηκόντων μιας θέσης δεν θα αποτιμάται στο μισό της γνώμης ενός προσώπου σε μία συνέντευξη.

Σε κάθε περίπτωση, και ανεξάρτητα από τις βαρύτητες, η αξιολόγηση του Προϊσταμένου πρέπει να αποκτήσει την τεκμηρίωση που το νομοσχέδιο απαιτεί για τα προσόντα και την πείρα: ενιαίο δομημένο έντυπο, γραπτή αιτιολόγηση για κάθε υποψήφιο, ένταξη στον φάκελο. Είναι ρύθμιση χωρίς κόστος, που δίνει στη διορίζουσα αρχή κάτι να ελέγξει πριν μετατρέψει μια γνώμη σε μονάδες, θωρακίζει τις αποφάσεις της έναντι προσφυγών και προστατεύει τους ίδιους τους Προϊσταμένους από κάθε υπόνοια. Το κείμενο που εισηγούμαστε:

«Το εδάφιο (2) του άρθρου 4 τροποποιείται ως ακολούθως: (α) στην υποπαράγραφο (v), η φράση “0 έως 5 μονάδες” αντικαθίσταται από τη φράση “0 έως 15 μονάδες”. (β) στην υποπαράγραφο (vi), η φράση “0 έως 10 μονάδες” αντικαθίσταται από τη φράση “0 έως 5 μονάδες”. (γ) μετά την επιφύλαξη προστίθεται η ακόλουθη επιφύλαξη: “Νοείται περαιτέρω ότι η αξιολόγηση του οικείου Προϊσταμένου Τμήματος ή εξουσιοδοτημένου λειτουργού του υποβάλλεται στη διορίζουσα αρχή σε ενιαίο δομημένο έντυπο με προκαθορισμένα κριτήρια, το οποίο καθορίζεται από τη διορίζουσα αρχή, περιλαμβάνει γραπτή αιτιολόγηση της βαθμολογίας κάθε υποψηφίου και αποτελεί μέρος του οικείου φακέλου.”»

2. Άρθρα 5(1) και 6(1): η δήλωση σειράς προτίμησης

Η μεταφορά της δήλωσης προτίμησης στο στάδιο της αίτησης είναι εύλογη. Η κύρωση που προστίθεται στη δεύτερη επιφύλαξη του άρθρου 5(1) δεν είναι: για την παράλειψη μιας δήλωσης, «οι αιτήσεις του δεν λαμβάνονται υπόψη στη διαδικασία αξιολόγησης και πλήρωσης των θέσεων» — ο υποψήφιος αποκλείεται από όλες τις θέσεις που διεκδικεί, πριν καν εξεταστεί, για έναν τυπικό λόγο που διορθώνεται με μια απλή

συμπλήρωση. Εισηγούμαστε την ακόλουθη διατύπωση: «Νοείται περαιτέρω ότι υποψήφιος που παραλείπει να δηλώσει σειρά προτίμησης για τις θέσεις που διεκδικεί καλείται από την Επιτροπή να τη δηλώσει εντός προθεσμίας επτά ημερών από τη σχετική ειδοποίηση· σε περίπτωση νέας παράλειψης, οι αιτήσεις του δεν λαμβάνονται υπόψη στη διαδικασία αξιολόγησης και πλήρωσης των θέσεων.»

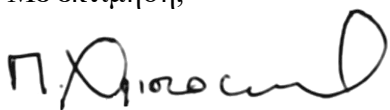
3. Το τέλος συμμετοχής

Το αναθεωρημένο κείμενο εξακολουθεί να μη λέει λέξη για το τέλος συμμετοχής. Το Σύνταγμα, στο άρθρο 24(2), ορίζει: «Ουδεμία τοιαύτη συνεισφορά διά καταβολής φόρου, τέλους ή εισφοράς οιασδήποτε φύσεως επιβάλλεται, ειμή διά νόμου ή κατ' εξουσιοδότησιν νόμου». Το τέλος των 50 ευρώ εισπράττεται σήμερα ανά εξέταση και χωρίς επιστροφή, ενώ ο Ν. 6(I)/1998 δεν το προβλέπει και ούτε η Ειδική Επιτροπή ούτε η Υπηρεσία Εξετάσεων επικαλούνται Κανονισμούς δυνάμει του Παραρτήματός του ή άλλη νομοθετική εξουσιοδότηση. Η ίδια η Εισηγητική Έκθεση (παρ. 6) καταγράφει το τέλος ανάμεσα στα προβλήματα του ισχύοντος συστήματος· και όμως, τη στιγμή που η Βουλή νομοθετεί εξ υπαρχής το σύστημα εισδοχής, το νομοσχέδιο προσπερνά σιωπηρά το χρηματικό βάρος που η ίδια η διαδικασία επιβάλλει σε κάθε υποψήφιο, σαν να μη χρειαζόταν νόμο. Είναι ακριβώς η κατάσταση που το άρθρο 24(2) υπάρχει για να αποκλείσει, και έχει πρακτική συνέπεια: όσο το ύψος του τέλους ορίζεται από διοικητικό όργανο χωρίς ρητή νομοθετική βάση, τίποτε δεν εμποδίζει να γίνει αύριο 100 ή 200 ευρώ με μια απλή απόφαση. Τέλος χωρίς νόμο και χωρίς νομοθετικό ανώτατο όριο δεν είναι έσοδο· είναι πηγή αυθαιρεσίας.

Ζητούμε ρητή διάταξη: κατάργηση του τέλους ή, άλλως, ρύθμισή του στον ίδιο τον νόμο, με ανώτατο ύψος, ένα μόνο τέλος ανά έτος ανεξαρτήτως του αριθμού των θέσεων που διεκδικεί ο υποψήφιος —ιδίως τώρα που ο νόμος τον καλεί να τις δηλώσει εξ αρχής όλες— και πλήρη απαλλαγή ανέργων και ληπτών Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος. Επαναλαμβάνουμε επίσης το αίτημα να κατατεθεί στην Επιτροπή η νομική βάση του τέλους που εισπράττεται σήμερα.

Παραμένουμε στη διάθεση της Επιτροπής για κάθε διευκρίνιση, γραπτή ή προφορική, κατά την κατ' άρθρον συζήτηση.

Με εκτίμηση,

Πρόδρομος Χριστοφή

Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου
Παγκύπριας Συντεχνίας ΙΣΟΤΗΤΑ

Κοινοποίηση:

Υπουργείο Οικονομικών — Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού·
Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας.